

Na rokovanie vlády SR
Dňa 10. januára 2024
K materiálu č. 1067/2024
K bodu č. 12

STANOVISKO

k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony - nové znenie

I.

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky Erik Tomáš ako iniciatívny návrh.

II.

Účelom návrhu zákona je posilnenie práva na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, pri nespôsobilosti na prácu a pri strate živiteľa novou dôchodkovou dávkou, ktorou je 13. dôchodok. Suma 13. dôchodku – štátnej sociálnej dávky sa podľa v súčasnosti platnej právnej úpravy pohybuje v rozpätí od 50 do 300 eur. Ide o sumy, ktoré boli stanovené v roku 2020. Napriek výraznému rastu spotrebiteľských cien od roku 2020 sa však tieto sumy nezvýšili, čím sa reálna hodnota tejto štátnej sociálnej dávky znížila.

Predmetom navrhovanej právnej úpravy v článku I je zadefinovanie 13. dôchodku ako novej dôchodkovej dávky v zákone o sociálnom poistení, ktorej suma sa bude určovať vo výške priemernej mesačnej sumy daného druhu dôchodku za celý predchádzajúci kalendárny rok. To znamená, že sumy 13. dôchodkov budú rôzne podľa priemernej mesačnej sumy tej dôchodkovej dávky, od ktorej bude odvodený nárok a nárok na výplatu 13. dôchodku. Sumy 13. dôchodkov sa budú určovať každoročne podľa priemernej mesačnej sumy jednotlivých druhov dôchodkov za celý predchádzajúci kalendárny rok, čím sa zabezpečí udržanie ich reálnej hodnoty.

V článkoch II, III, V až X je predmetom právnej úpravy zachovanie súčasného právneho stavu vo vzťahu k vyplateniu 13. dôchodku na účely exekúcií, na účely nezdaniteľného minima, na účely životného minima, na účely starobného dôchodkového sporenia, na účely zdravotného poistenia a na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia.

V článku IV je obsiahnutá právna úprava, ktorá zabezpečí vyplácanie 13. dôchodku aj tým poberateľom dôchodkov, ktorých dôchodok rovnakého druhu vypláca útvar sociálneho zabezpečenia príslušného silového rezortu.

Články XI a XII obsahujú právnu úpravu, na základe ktorej dôjde k posunu účinnosti novej výplatnej fázy v starobnom dôchodkovom sporení a vybraných nadväzujúcich procesov na 1. január 2026.

Predložený návrh nebol predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Predkladateľ deklaruje súlad návrhu zákona s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky a zákonmi, ako aj s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná a súčasne aj súlad s právom Európskej únie.

Návrh zákona má podľa predkladateľa pozitívne sociálne vplyvy a negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy. Návrh zákona nebude mať vplyv na podnikateľské prostredie, vplyv na informatizáciu spoločnosti, vplyv na životné prostredie, nebude mať vplyvy na služby verejnej správy pre občana a ani vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu. Sledované vybrané vplyvy návrhu zákona podľa Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov sú zhodnotené v priloženej doložke vybraných vplyvov, v analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu a v analýze sociálnych vplyvov.

Návrh zákona bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania a na rokovanie vlády Slovenskej republiky sa predkladá s rozpormi, ktoré sú uvedené vo vyhlásení predkladateľa.

III.

Návrh zákona bol predmetom rokovania Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky dňa 9. januára 2024. Legislatívna rada uplatnila k predloženému návrhu zákona pripomienky a odporučila vláde návrh zákona v novom znení schváliť.

IV.

Sekcia vládnej legislatívy konštatuje, že pripomienky Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky (**4 pripomienky**) sú v novom znení návrhu zákona zapracované, a preto odporúča vláde Slovenskej republiky návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony **schváliť v predloženom znení**.

Bratislava 9. januára 2024